

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNINGEN

Brand i saluhall.

UNDERSÖKNING UTFÖRD AV

Lars-Ove Jansson och NN, brandförsvaret. Uppgifterna är hämtade från brandförsvarets räddningsledare, brandmän, samt utredning på plats tillsammans med polisens kriminalinspektör XX och YY.

OBJEKTET

Byggnaden är en anrik saluhall som uppfördes i början av 1900-talet. Den är byggd i två plan, källare, markplan, entresolplan. Stommen är av tegel och betong med putsad fasad. Takbeklädnad av plåt. I källaren fanns förråd och kyl / frysutrymmen till butikerna. I markplanet inrymdes diverse butiker samt restauranger / cafeér. Entresolplanet ovanför saluhallen byggdes på 90-talet. Restaurang A bedrev restaurang och nattklubsverksamhet. I byggnadens nordöstra del på plan två mot Fyrisån inrymdes en restaurang och restaurangkök, restaurang B. Dessa var brandtekniskt avskilda från saluhallen. Utomhus fanns en restaurang.

HÄNDELSEN

En förbipasserande ser att det kommer rök från takfoten och larmar SOS. Brandförsvaret i X-stad rycker ut med fordon från 3 brandstationer. Vid framkomst strömmar rök ut från takfoten. Straxt efter bryter elden igenom fönster i takfoten. En av brandmännen springer upp i det nordöstra trapphuset för att göra en kontroll. Han konstaterar snabbt att brand utbrutit i hela saluhallen. Brandförsvaret inriktar insatsen till att skydda omgivande byggnader samt att dämpa branden i saluhallen. Efter ca. 1 timme rasar taket in och lägger sig till stora delar över entresolplanet.

Restaurang C:s personal hade personalfest i byggnaden under kvällen. De lämnar byggnaden ca. kl. 3.30. En städerska kommer till platsen ca kl. 4.00 för att sedan lämna byggnaden ca kl 7.00. Hon har inte sett eller hört något som kan ha anknytning till branden. Hon har inte varit inne i själva saluhallen och städat. En förbipasserande person hör en smäll från saluhallen ca kl 7.00. En vaktmästare på en närliggande verksamhet ser rök komma ut från takfoten ca. kl. 7.45. Brandförsvaret larmas kl. 8.08.

UNDERSÖKNINGEN

Undersökningen görs på plats tillsammans med polisens kriminalinspektörer XX och YY och pågår under fyra dagar. Hela saluhallsdelen har brunnit ner. Branden har troligtvis pågått flera timmar. Efter branden återstår byggnadens fasader vilka är av tegelkonstruktion. Bjälklaget till källaren har stått emot branden. I saluhallens nordöstra del låg restaurang D med tillhörande kök. P.g.a. att en brandcellsavskiljande vägg och brandförsvarets vattenbegjutning har trapphuset, restaurangen och köket ej blivit brandskadade. Takkonstruktionen av stålbalkar och plåt har rasat in i byggnaden. Entresolplanets konstruktion av stål har till viss del deformerats. Första dagen görs en försiktig undersökning runt byggnaden då rasrisken är alltför stor. Vi går endast in på ställen där vi med säkerhet kan arbeta. Dag två har saneringsföretag tagit bort av oss anvisade brand- och byggnadsrester samt stöttat upp entresolplanet i saluhallen.

Undersökningen börjar på entresolplanet där A bedrev verksamhet. Ingen brandteknisk avskiljning fanns mellan saluhallen och entresolplanet. I restaurangens centrala del fanns en gasolgrill. Inget tyder på att branden har startat på entresolplanet, brandskadorna var sekundära. Undersökningen fortsätter dag 3 och 4 på bottenvåningen, den del av byggnaden där saluhallsförsäljning har bedrivits. Låga brandskador upptäcks på flera platser, i huvudsak koncentrerade centralt under entresolplanet. Under entresolplanet fanns en tebod, en ostbod, en chokladbod, en restaurangbar. I detta område konstaterades stora brandskador. Bakom restaurangens bardel finns ett tillhörande kontorsrum vilket visar sig bli det mest intressanta området i vår vidare undersökning. Här bedöms primärbranden ha uppstått. I kontorsrummet fanns ett stort kylskåp med öppning mot baren, ett trinettkök med kyl och elplattor, en ismaskin, en garderob, en stämpelklocka och en sopbehållare. En el-central fanns installerad i baren på väggen mot kontorsrummet. I angränsande rum närmast kontorsrummet fanns även ett trinettkök, två kylskåp, en stor ostkyl, en spis, en diskmaskin, och diverse lysrör. Mycket av detta är så svårt brandskadat att det inte går att undersöka. Av de el-komponenter som går att undersöka påträffas ej något anmärkningsvärt. En del av el-komponenterna skickas till SKL för vidare undersökning. Brandprover tas i golvnivå för analys vid SKL.

SLUTSATSER

Restaurang A belägen på entresolplanet ovanpå butikerna har stora brandskador som dock bedöms som sekundära. Butiker i markplan runt ytterväggarna har också stora brandskador men bedöms som sekundära. Området under entresolplanet där ostboden, chokladboden och restaurangbaren med tillhörande kontorsrum varit belägna, visar kraftiga låga brandskador, speciellt i restaurangbarens kontorsrum. Här bedöms primärbranden ha uppstått.

BRANDORSAK

Branden kan vara anlagd. Proven som tagits på golvet i restaurangbarens kontorsrum visar sig innehålla ämnen, i ringa mängd, som ingår i motorbensin enl. sakkunnigutlåtande från SKL. Några fel på elledare avseende de elektriska komponenter som har undersökts vid SKL har inte påvisats. Mycket av el-materielen är svårt brandskadat vilket omintetgjort möjligheten till undersökning. Därför kan man inte utesluta att branden uppstått av ett elektriskt fel.

ERFARENHETER

Räddningsledaren tog ett klokt beslut att inte försöka gå in i byggnaden för att släcka branden. I efterhand kan man konstatera att rasrisken var stor i byggnaden. Taket rasade in efter ca en timme. Istället koncentrerades brandförsvarets uppgifter till att skydda omgivande byggnader samt att dämpa branden. En hel del restvärderäddning utfördes av brandförsvaret. Detta har i efterhand visat sig uppskattat av såväl försäkringsbolag såsom ägare och innehavare av de olika butikerna och restauranger i saluhallen. Stora brandceller, avsaknad av automatiskt brandlarm, avsaknad av sprinkler gjorde att branden ej upptäckts i tid och att brandskadorna blev stora.

ÅTGÄRDER

Flera möten har genomförts med fastighetsägaren, hyresgästerna, försäkringsbolag och övriga intressenter i saluhallen. Genomgång har gjorts på brandförsvaret med personal som tjänstgjorde vid branden. Med vid informationstillfället var polisens kriminaltekniker. Detta visade sig vara mycket uppskattat från alla parter. Information har också gått ut till all personal på brandförsvaret.

FÖRSLAG

Saluhallen planeras i skrivande stund att återuppbyggas. Brandförsvaret kommer då att föreslå vid samrådsmöten på Stadsbyggnadskontoret att byggnaden vattensprinklas och förses med automatiskt brandlarm kopplat till SOS.